

sum privatkapitalistar ráða her á landi.

Einastu ráðini eru, at fiskimannafelagið tekur sær um reiggj og byggir fiskimennum tey turkíhús, sum teim torvar t. v. s. sum kunna turka tann fisk, sum fiskimennirnir eiga, og selja hann fyrri fiskimenninar, sum so fáa klippískaprisin minns virkilón o. s. fr. Kann so felagið innføra tær vorur, sum fiskimenn skulu nýta, so kann ein fiskimaður rokna við at fáa væl meira burtur úr teirra sleipi og strevi.

Men agentarnir sum keypa ráfisk og virka hann til klippísk teir liggja aftur tá í buktini og »diktera« klippískaprisin.

Ja, tað er rætt nokk, og tessvegna torvast okkum at stovna feløg kring um landið, sum virka fiskin til klippísk. Har næst torvast okkum eitt landsfelag, ið selur allan fiskin undir einum — ikki til agentar, men beinleiðis til Miðalhavslöndini.

Tað einasta, ið kann bjarga landinum, er tað at logtligið tekur fiskasøluna í sína hond og hevur ein útsending í Miðalhavslöndunum, sum sendir frágreiðing heim um marknaðarviður-skiftini har suðuri. Vit hava so stalt ein direktor sitandi í Tórshavn og hesin direktur stendur í steðgum fjarritarsambandi við útsendingin í Miðalhavslöndum, so stalt kunna agentar og millumhandlarar ongan skaða gera okkum. Tá fær hvør sitt sum orðatakið sigur og tá fáa millumhandlarar, agentar, sakførarar og teirra líkar einki.

Fáa vit fyrst skipa landshandil við fiskasølu, so fáa vit brátt vorukeypið ígjøgnum sama landshandil, og so er spælið vunnið.

Soleiðis kunna vit innføra socialismu her á landi, og eg vóni at okkara mótsøðumenn vilja ástanda, at socialisma er tað einasta, ið kann bjarga landi okkara úr tí ófori, sum vit nú eru komnir í.

Eg vóni, at mótsøðumenn okkara vilja ástanda, at tað eru ikki vit javnaðarmenn, sum vilja innføra ein foroykskan Dagaard-Jensen ella ein nýggjan Gabel. Vit vilja tvørtur ímóti reka av landinum teir Dagaard-Jensenar og Gabelar, sum afturhaldsmennirnir gøða og lífga í landi okkara.

Nú um dagirnar stóð at lesa í bløðum okkara um ein nýggjan dampara, sum keyptur er til Foroyar. Tað sær út sum eitt framstigt, tá nýggj for koma til landið; men sannleikin er tann at jú fleiri skip, ið sigla millum Foroyar og útheimin, jú minni frakt verður í part. Eg sigi einki ilt um teir menn, ið keypa sær flytuor til teirra vorur.

Tað er betri, at teirra egna far fer fraktþeningin enn at hesin þeningur fer av landinum; men eg vil bert peika á, at mær tykir, at nógv óvónagvir damparar sigla higar. Hovdu vit landshandil so kundu vit skipa soleiðis fyrri, at tey foroyisku eymskipini kundu flutt fiskin út úr landinum og vorurnar inn aftur til landið, tá vildi alt farmagjaldið

fallið niður í landinum, og kundu Foroyingar á tann hátt haft miklan vinning av hesum farmagjaldi í staðin fyrri, at meg inparturin av hesum peningi nú fer út av landinum.

So stalt sæst tað gjølla, hvar ein vendir sær, at tað er samanhald, ið okkum torvar. Tað er sundurlyndið, sum óyðileggar land okkara. Hetta skaðiliga sundurlyndið verður at valda her á landi soleingi, sum privatkapitalistiskir afturhaldsmenn hava ráðið á Foroya loytingi.

Ti ræður tað um fyrri teir menn — og tær kvinnur — sum vilja hava annað skil í land okkara, at melda seg út úr afturhaldsflokkinum og fylkjast um javnaðarvæðing, sum er einasta bjarging landsins.

Samhald má vera, um landið skal bjargast. Hetta siggja afturhaldsmenn; men teir vilja ikki viðganga tað; tí teir vilja fjálga um tað privatkapitalistiska systemið. Teir vita, at landið ikki kann bjargast uttan systemið verður broytt, og socialisma verður innførd her á landi. Tessvegna royna afturhaldsmenn at andrógva javnaðarvæðing.

Men meir og meir fer tað at standa greitt fyrri Foroyingum, at tað privatkapitalistiska systemið er rotuð og má ruddast burtur. Treystliga halda vit fram á javnaðarleiðina; tí sigur okkara er vísur — og hann er nær.

J. H. Danbjørg.

Dansk Oksekød og færøsk Klippfisk.

Hr. Redaktor!

»Foroya Social-Demokrat« bedes optage følgende:

I »Tingakrossur« for i Onsdags staar der at kесе om en Fest i »Havnar framburðsfelag«, hvor man i Gildets Rus modtog forskellige »Radio-Nyheder«, bl. a. om en nylig iærksat Udførsel af dansk Oksekød til Færøerne, hvor man vil indlede Forbindelse med den kendte Direktør M. Mørk o. s. v., o. s. v.

Naa, dette er Spøg og Spot, og Spot og Haan er en billig Vare, ofte altfor nem og billig. Men havde alle fiskeriinteresserede her paa Øerne lagt den gode Vilje for Dagen, da Hr. M. Mørk for noget over eet Aar siden begyndte sit Propaganda-Arbejde for Salg af den færøske Fisk, kunde det hændt, at vi sidste Aar havde faaet et bedre Resultat af Fiskesalget, end vi fik.

En færøsk Købmand, der absolut ikke tælles mellem M. Mørks Venner, har nylig udtalt, at hvordan man end drejede og vendte M. Mørks Arbejde, og hvordan man saa paa ham, saa spores der en stor Interesse i næsten alle Lande for den færøske Klippfisk, efter at han havde begyndt sit Arbejde.

Rundt om i de forskellige Lande, hvor man havde siddet i Ro og Mag og ventet paa den færøske Fisk, denne Guldgrube at ose af, begyndte man at lette

paa sig. Nu var Færingerne gaaet i Gang med at gøre noget selv, nu var Fare paa Færde for dem, den færøske Fisk stod i Fare for at glide dem af Hænde, nu maatte der gøres noget. — Grossererne og Kapitalistorganerne skrev om denne ny Fare, der øjnede ude i Horisonten; dette Færingernes første Forsøg paa selv at skabe et Marked for deres eneste Udførselsvare af Betydning maatte standse med alle for Haanden værende Midler. —

I København startedes »Færøsk Produktforretning«, der efter Hr. M. Mørks Hjemrejse til Færøerne drives videre og synes at gaa ret godt. I smaa smarte Pakker, forsynet med indregistreret Varemærke, findes den færøske Fisk, den der nu endelig synes at skulle blive anerkendt i Spanien, i de allerfleste Forretninger af den Art i Danmark, og det er ikke helt smaa Kvanta, der sendes herfra til Hovedforretningen i København.

Alle og enhver ved, at skal der drives Forretning, og fremfor alt skabes noget nyt paa Forretningsområdet, maa der Reklame til. Men kniber det med Penge, bliver der ikke Raad til Reklame, og saa enten sygner Arbejdet hen eller man maa gaa med smaa Skridt. — Hr. M. Mørks Arbejde maa erkendes, men han har kun hostet Haan og Mistænkeliggørelse — eller det som værre er! — Men der vil komme en Dag, da alt bliver anderledes, om det end kommer til at vare længe. — Han er den første, der ikke blot har tænkt paa, at der bør skabes et virkeligt Marked for den færøske Fisk i Danmark, men han har søgt at føre Tanken ud i Handling.

Det lykkedes ham ikke selv at faa dette, han havde tænkt sig, sat i Værk, men der vil engang komme andre, der fører Tanken videre, og da vil hans Navn nævnes med Tak. Hvor ofte er det ikke for gaaet saadan, og hvor ofte vil det ikke gaa saadan i Fremtiden, men Verden staar nu engang ikke stille. — Der, hvor han begyndte, vil andre fortsætte og føre Sagen frem mod Maalet.

Kun var det trist, at man paa Færøerne ikke forstod, at Lejligheden var der og burde være benyttet, og en Skam er det, at man ikke forstod dette og satte noget ind paa at føre Sagen frem paa en Maade, der kunde ført den til et godt Resultat. —

At man i disse Tider da Danmarks Udførsel af Kød til Udlandet er standset af Toldmure, søger at faa et Marked for dansk Kød oppe paa Færøerne er naturligt, men rimeligt var, om man i Danmark sagde til sig selv: »Vi fører Varer for Millioner af Kroner til Færøerne og vil gerne føre mere, lad os saa ogsaa købe al den Fisk, som vi har Brug for, af det færøske Folk«. Man kan regne med, at der findes 800.000 Husholdninger i Danmark foruden Hoteller, Restaurationer, Sygehuse, Ka-

serner og — desværre — Fængsler. Hvis man i hver Husholdning indførte Brug af Klippfisk een Gang om Ugen til Middag, og man beregnede 1 kg pr. Familie til Middag, vilde det betyde 41 Millioner og 600.000 kg aarlig, hvortil saa kommer de ovenfor nævnte Institutioners Forbrug, hvilket maaske kan sættes saa højt, at det samlede Forbrug af færøsk Klippfisk i det lille Danmark kan sættes til ca. 50 Millioner Kilogram eller 50.000 Tons. — Sætter vi Prisen her oppe til 40 Øre pr. kg Klippfisk f. o. b., betyder det et Beløb paa 20 Millioner Kroner, som altsaa den færøske Eksport alene til Danmark vilde beløbe sig til.

Blev dette, som var Hr. M. Mørks Tanke, til Virkelighed, vilde det betyde et Opsving for Færøerne og deres Befolkning, der vilde have uberegnelige økonomiske Følger for denne lille Flok Mennesker. — Dernæst kommer, at blev Danmark en saa stor Aftager, vilde det skabe en Efterspørgsel fra alle andre Lande, som vi ikke er i Stand til at overskue. —

Vi læser lige nu om Spaniens forandrede Holdning overfor den færøske Klippfisk, der nu endelig synes at skulle komme til sin Ret og blive frigjort for alt det Humbug, som den har været omgivet med. — Men endnu engang: Et Marked i Danmark for Størsteparten af vor Fisk, det var M. Mørks Tanke. Først det, saa kom Raaden til Udlandet. —

Men Haan og Spot i Prosa og »Poesi« blev Resultatet her oppe af Arbejdet — og det var for fattigt!

Venner af M. Mørk.

Ymist.

Harra

»Forvitne«.

Vit gera tygum og øllum kunnugt, at einhvør grein, sum send verður til blaðið, má 1) verða send til blaðstýraran og 2) verða send við navni hjálagdum, um ein ikki leggur í at seta navn sitt undir hana.

Virðingarsamt
Blaðst.

Úr útheiminum

frættist um ræðuligt rumbul í Týsklandi nú frammanundan valgi

Hitler vil knúsa kommunistar og socialdemokratar. Kommunistisk og socialdemokratisk bløð og »uppróp« eru steðgðá og hond lögð á tey. Blaðstjórnar og ríkisdagsmenn heftir og fastsettir og á landamarkunum verður vakt sett. Stórur brunni í tí týska ríkisdagshúsinum, og er eldsbrunin komin av fólkatalvolum. Maðurin, hetta ræðuliga herverk hevur gjørt, sigur seg at vera í samfelagi við socialdemokratar-nar.

Hitler stendur nú frammanundan valinum sum Týsklands einavelduga diktator, og óivað kann hann ætlast at standa aftanfyrri mangt av tí sum nú hendir har. —

Danskur dampari »Gustav Didriksen« er yvirfalin av sjórænarum uttanfyri Hongkong.

1. stýrimaður Nielsen skotin, tá vónast, at hann ikki hevur fingið deyðamein. Skipið hevur heimstæð í Aabenraa.

Embætið sum yvirlækni við fólka-heilsuþótastaðið á Hald er fallt. Hetta staðið var væl so mikið á fólkamunni nakað her fyrri tá Brink-Elíassen var yvirlækni har, og at enda var avsettur. —

Norge har faaet ny Regering Blandt de nye Ministere nævnes Arne Sundt som Justitsminister og Professor Knud Liestøl som Kultusminister. Den ny Regering agter ikke at foretage sig noget af politisk Betydning i Grøndlandssagen for Afgørelsen i Haag foreligger.

Amerika (U. S. A.) bevilger over 300 Millioner Dollars til Bygning af Krigsfartøjer, medens der er Millioner af arbejdsløse der sulter, mildest talt. — Saa-dan gaar det, naar den Onde regerer Verden.

I Kina gaar Krigen sin forferdelige Gang — hvad Enden bliver, aner ingen. — Mærkeligt at Menneskene — hvad enten de er hvide eller gule — ikke ser sig anden Udvej for at leve end at slaa hinanden ihjel!

Nøkur politisk orð til ein gamlan vin.

Harri blaðstjóri!

Gerði so væl at hýsa mær hesum reglum í tygara heiðrøða blaði:

Gamli skúlafelagi,
harra Danbjørg!

Eg siggi, at tú í eini grein í hesum blaði serliga hevur boð til mín, við tað tú nevnið navn mitt ikki ferri enn 13 ferðir — eitt ringt tal, plaga tey at siga — men kortini haldi eg, tað man vera væl meint, og at greinin er ætlað mær til politiska rættilegheit, og hvør hevur ikki gott av at fáa nøkur veggleiðandi orð. So stalt fari eg at loyva mær at gera nakrar atfinningar til tað, tú hevur haft á máli, og seta nakrar spurningar fram tær til umhugsunnar.

Tað skal straks sigist, at eg havi fingið ta uppfatan, at títt aðalmál er at »verja land okkara móti útlendskum garðbróturum«, og at einhvør Foroyingur eigur at standa »sum ein steinur í tí foroykska manngarðinum«, og í hesum eru vit avgjørt samdir. —

Tú byrjar við at siga frá, at tú á valfundi síðsta heyst lýsti eftir svari frá mær um, hvussu eg havi hugsað mær at byrgja fyrri, at teir menn, sum hava keypt tey dyru, nýggju skipini, skulu kunna greiða sínar skyldur, men eg virði ikki andsvar, og uppá henda »pástand« byggir tú grein tína, og síðan lýsir tú, hvi eg ikki svaraði: »Tað privatkapitalistiska systemið er tað størsta rakðjórið, ið finnst her á fold, tað fylst aldri, og aldri finnar tað. Hetta veit harra Kallsøy, og tí svaraði hann ikki ...«

Mær tykir, at tú átti, áðrenn tú gjordi so nógv burtur úr hesum, (eg vil ikki siga ein elefant burtur úr eini flugu, tað eru sjálvsagt bert sjálvstýrsmenn ið gera slíkt), at greitt gjøllari frá, hval eg hevði á máli í sambandi við tað ringa (Maira á 4. síðu).